

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **D. Z.**, zast. Mgr. Petrem Poláchem, advokátem se sídlem Bezručova 52, Blansko, adresa pro doručování: Koliště 55, Brno, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2009, č. j. 14866/09-1102-705050, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 10. 2011, č. j. 30 Ca 157/2009 - 87,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Finančního úřadu ve Slavkově u Brna ze dne 30. 9. 2008, č. j. 29702/08/343970/0158, a rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2009, č. j. 14866/09-1102-705050.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“).

V kasační stížnosti podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Svůj návrh odůvodnil tím, že výkon rozhodnutí finančního úřadu v dané věci, kterým mu byla vyměřena daň z příjmů fyzických osob ve výši 99 688 Kč, by pro něj znamenal nenahraditelnou újmu. Stěžovatel očekává, že mu za nezaplacení této daně bude rovněž vyměřeno penále, čímž se celková částka k úhradě dále významně zvýší. Současně uvádí, že nedisponuje majetkem či příjmy, ze kterých by mohl vyměřenou daň zaplatit. Dle svých tvrzení nemá žádný movitý nebo nemovitý majetek vyšší hodnoty, který by mohl zpeněžit a z výtěžku daň uhradit. Jediným jeho příjmem je mzda ve výši cca 15 000 Kč čistého měsíčně. Žije ve společné domácnosti s manželkou, s níž má dvě nezletilé děti. Za byt, který užívá na základě podnájemní smlouvy, platí 5000 Kč měsíčně, vedle této částky

platí ještě úhrady služeb spojených s užíváním bytu. Jeho manželka je nezaměstnaná a je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání a v současné době nepobírá žádný příjem, podpora v nezaměstnanosti jí byla vyplacena naposledy v únoru 2011. Stěžovatel dále uvedl, že nemá větší úspory a zůstatek jeho běžného účtu se blíží nule. Poukázal též na smlouvu o spotřebitelském úvěru, kterou uzavřel s Českou spořitelnou, a. s., na jejímž základě mu byla poskytnuta půjčka ve výši 50 000 Kč, kterou je povinen splácet v pravidelných měsíčních splátkách ve výši 1010 Kč s poslední splátkou ke dni 18. 6. 2012. K prokázání svých tvrzení stěžovatel nabídl v návrhu blíže specifikované důkazy.

Žalovaný se k návrhu na přiznání odkladného účinku nevyjádřil, ačkoli mu k vyjádření byla zaslána kasační stížnost, jejímž obsahem je též návrh na přiznání odkladného účinku.

Dle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se přitom užijí přiměřeně.

Dle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Dle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatel tvrdil dostatečně konkrétním a individualizovaným způsobem, že výkon platebního výměru by pro něj znamenal újmu, a to vzhledem k jeho majetkové situaci, ve které by pro něj hrazení vyměřené daně představovalo velkou finanční zátěž, která by musela jít na vrub základních potřeb jeho rodiny s malými dětmi. Stěžovatel tato svá tvrzení také dostatečným způsobem doložil, výši jeho mzdy a stav účtu bylo možno ověřit z výpisu z bankovního účtu, výši úplaty za užívání pronajatého bytu z podnájemní smlouvy, výši měsíčních splátek ze smlouvy o úvěru z této smlouvy. Skutečnost, že manželka stěžovatele je nezaměstnaná, bylo možno ověřit z potvrzení úřadu práce o vedení manželky v evidenci uchazečů o zaměstnání. Stěžovatel též doložil rodné listy svých synů. Nejvyšší správní soud má tak tvrzení stěžovatele o finanční situaci jeho samého a jeho rodiny za prokazané. Příjem stěžovatelovy čtyřčlenné rodiny činí zhruba 15 000 Kč měsíčně, po zaplacení nájemného a měsíční splátky úvěru zbývá 9000 Kč, z nichž je třeba hradit základní potřeby rodiny včetně energií a vody. Je přitom zřejmé, že případné hrazení vyměřené daně ve výši 97 128 Kč by pro stěžovatele znamenalo finanční zátěž, která by musela jít citelně na vrub základních potřeb jeho rodiny s malými dětmi. Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku zmínil vyměřenou daň ve výši 99 688 Kč, platební výměr Finančního úřadu ve Slavkově skutečně tuto částku uvádí, nicméně byl změněn rozhodnutím žalovaného tak, že se vyměřuje daň ve výši 97 128 Kč.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom, že by odkladným účinkem kasační stížnosti mohla vzniknout újma třetím osobám poměřitelná s újmou stěžovatele či by byl ohrožen důležitý veřejný zájem.

Nejvyšší správní soud si je rovněž vědom toho, že o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby krajský soud rozhodoval v přecházejícím řízení, přičemž tento návrh zamítl. Podle usnesení krajského soudu ze dne 29. 4. 2010, č. j. 30 Ca 157/2009 – 41, byla důvodem pro zamítnutí návrhu skutečnost, že stěžovatel nedoložil hrozbu nenahraditelné újmy. Tak tomu ovšem v případě nyní posuzovaného návrhu nebylo, jelikož újmu stěžovatel doložil. Nejvyšší správní soud dále poznamenává, že krajský soud rozhodoval podle znění § 73 odst. 2 s. ř. s. účinného do 31. 12. 2011, které hovořilo o „nenahraditelné újmě“, kdežto zdejší soud rozhodoval na základě znění § 73 odst. 2 s. ř. s. účinného od 1. 1. 2012, které již hovoří o „nepoměrně větší újmě pro žalobce, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám“.

Nejvyšší správní soud dále odkazuje na své usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS, v němž uvedl, že „*odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo*“. Podle tohoto usnesení „*je nutné v těchto výjimečných situacích (pozn.: když jsou naplněny podmínky dle § 73 odst. 2 s. ř. s.) po dobu trvání přezkumného soudního řízení výkon či případně jiné právní následky správního rozhodnutí pozastavit, protože v opačném případě by samotné přezkumné řízení soudní ztratilo podstatnou část svého základního smyslu, jímž je nepochybně bránit tomu, aby právní poměry osob byly upraveny či ovlivněny nezákonnými rozhodnutími veřejné správy*“.

V souladu s předmětným usnesením Nejvyšší správní soud konstatuje, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí krajského soudu za situace, kdy byla žaloba zamítnuta, by nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí finančních orgánů po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto je třeba rovněž určit, zda se odkladný účinek vztahuje 1) pouze na rozhodnutí krajského soudu nebo jeho část, nebo 2) pouze na rozhodnutí finančních orgánů, k jejichž přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem, v němž bylo kasační stížností napadené rozhodnutí vydáno, vedlo nebo vede, či na část těchto rozhodnutí, anebo konečně 3) ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu a rozhodnutí finančních orgánů (či k jejich částem) současně.

Za dané situace Nejvyšší správní soud konstatuje, že odkladný účinek kasační stížnosti se musí nutně vztahovat k rozhodnutí Finančního úřadu ve Slavkově u Brna ze dne 30. 9. 2008, č. j. 29702/08/343970/0158, platebnímu výměru, jímž byla vyměřena daň ve výši 99 688 Kč, v návaznosti na rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 10. 2009, č. j. 14866/09-1102-705050, jímž byl platební výměr změněn tak, že se vyměřuje daň ve výši 97 128 Kč. V dané věci totiž jde o vykonatelná rozhodnutí, jejichž výkon by mohl stěžovatele bezprostředně ohrozit. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že jeho přiznáním se pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti účinky uvedených rozhodnutí. Ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu není v tomto případě důvodu kasační stížnosti odkladný účinek přiznávat.

Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. února 2012

JUDr. Radan Malík
předseda senátu